

۱. سبک های زندگی افراد از چه چیزی سرچشمه می گیرد؟ پاسخ: از اندیشه های خاص و جهان بینی افراد

۲. زندگی توحیدی ریشه در چه چیزی دارد؟ پاسخ: جهان بینی توحیدی

درس سوم

توحید و سبک زندگی

پیام: ثمرات زندگی توحیدی

بر آستان جانان گر سر توان نهادن گلبانگ سربلندی بر آسمان توان زد^۱

وقتی برای خرید یک کالا به بازار می رویم، معمولاً با رسیدن به اولین مغازه و دیدن اولین نمونه دست به خرید نمی زنیم، بلکه با جست و جو، بهترین ها را انتخاب می کنیم.

امروزه در بازار سبک زندگی، سبک های گوناگونی از زیستن تبلیغ می شود که ما باید از میان آنها بهترین را انتخاب کنیم. انتخاب هر یک از این سبک ها، مسیر زندگی ما را تغییر می دهد و سرنوشت دنیا و آخرت ما را رقم می زند. وقتی برای خرید یک کالا، آن چنان دقت و حساسیتی به خرج می دهیم، پس باید این انتخاب مهم بر اساس فکر و به دور از احساسات باشد و دلیلی محکم و عقل پسند از آن حمایت کند. خوب است بدانیم که هر سبکی از زندگی، ریشه در اندیشه های خاصی داشته و از جهان بینی ویژه ای سرچشمه می گیرد. شناخت آن ریشه ها کمک فراوانی به تصمیم گیری درست ما خواهد کرد.

«زندگی توحیدی» نیز شیوه ای از زندگی است که ریشه در جهان بینی توحیدی دارد و در درس های گذشته تا حدودی با این جهان بینی آشنا شدیم.

در این درس می خواهیم به این پرسش پاسخ دهیم که ایمان به خداوند، به عنوان خالق و پروردگار جهان، چه سبکی از زندگی را به دنبال می آورد و در مقابل آن کدام سبک از زندگی قرار می گیرد؟

۱- غزلیات، حافظ، غزل شماره ۱۵۴.

۳. مهم ترین عامل در تعیین هدف ها و رفتارهای هر فرد کدام است توضیح دهید؟

۴. انسانی که خداوند را به عنوان تنها خالق جهان پذیرفته است و ایمان دارد که او پروردگار هستی است چگونه

رفتاری خواهد داشت و چگونه زندگی برای خود تنظیم خواهد نمود؟

یادآوری

در پایه دهم، این اصل کلی را آموختیم که (افکار و اعتقادات هر فرد مهم ترین عامل در تعیین هدف ها و رفتارهای اوست؛ مثلاً اگر کسی پذیرفت و ایمان پیدا کرد که سعادت بشر در کسب ثروت است و انسان فقط با لذات مادی خوشبخت می شود، به طور طبیعی، زندگی خود را صرف رسیدن به همین هدف می کند.) یا اگر کسی چنین اندیشید و واقعاً معتقد شد که دانش و آگاهی، بزرگ ترین کمال انسان است و هیچ امر دیگری با آن قابل مقایسه نیست، عمر خود را به کسب علم خواهد گذراند و در همین راه تلاش خواهد کرد.

پس هر فردی متناسب با اعتقادات خویش، مسیر زندگی خود را انتخاب و بر همان اساس رفتار خواهد کرد.

بازتاب توحید در زندگی

با توجه به اصل فوق می توانیم بگوییم (انسانی که خداوند را به عنوان تنها خالق جهان پذیرفته است و ایمان دارد که او پروردگار هستی است، رفتاری متناسب با این اعتقاد خواهد داشت و جهت زندگی خود را خدا قرار خواهد داد. چنین انسانی در مسیر «توحید عملی» حرکت می کند؛ به عنوان مثال، می توانیم از جعفر بن ابی طالب یاد کنیم که در حضور «نجاشی»،

پادشاه حبشه، اثرات پذیرش این اعتقاد را، این گونه توصیف کرد :

«ما قبلاً قومی جاهل بودیم، بت می پرستیدیم، مردار می خوردیم، مرتکب زشتی ها می شدیم، پیوند خویشاوندی را قطع می کردیم، بی پناه را پناه نمی دادیم و قوی، ضعیف را می بلعید. این چنین بودیم تا اینکه خداوند از میان ما پیامبری مبعوث فرمود که خانواده اش را می شناسیم و به صداقت و امانت داری و عفتش ایمان داریم.

پیامبر، ما را به خدا فراخواند که او را یگانه بدانیم، عبادت کنیم و آنچه را که خود و پدرانمان می پرستیدیم کنار بگذاریم، چیزی را شریک او قرار ندهیم، او ما را به عدل، احسان، راستی، درستی، امانت داری و نیکی نسبت به خویشان و همسایگان دعوت کرد) و از خوردن مال یتیم و ارتکاب فحشا

۵. جعفر بن ابی طالب (ع) در حضور نجاشی پادشاه حبشه، زندگی شان را قبل و بعد از پذیرش عقیده

۶. میزان تاثیرگذاری توحید در زندگی به چه چیزی بستگی دارد؟

۷. با کدام معیار می توان درجه ی ایمان خود را بررسی کرد؟ پاسخ: معیار تاثیر عملی آن در زندگی مان

و منکر و دروغ نپی کرد و دستور داد نماز را به پا داریم، زکات پردازیم و ماه رمضان را روزه بگیریم، ما نیز او را تصدیق کرده و به او ایمان آوردیم و از او پیروی کردیم.»^۱

البته، از آنجا که ایمان همه افراد یکسان نیست و دارای شدت و ضعف است، میزان تاثیرگذاری این اعتقاد بستگی به درجه ایمان افراد به توحید و یکتاپرستی دارد. هرچه ایمان قوی تر باشد تاثیر عملی آن در زندگی بیشتر و هرچه ضعیف تر باشد تاثیر آن کمتر خواهد بود. با این معیار، هرکس می تواند درجه ایمان خود و تاثیر آن را در زندگی خویش بررسی کند.

تدبر در قرآن (۱) پیام آیه: بازتاب توحید در زندگی ۲. توحید عملی معلول توحید در ربوبیت است.

پس از ترجمه آیه زیر، با تدبر در آن به سؤالات پاسخ دهید:

إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ < توحید در ربوبیت > همانا خداوند پروردگار من و شماست

فَاعْبُدُوهُ < توحید عملی > پس او را بندگی کنید

فرداد ۹۹ انسانی - ترجمه آیه

هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ^۲ (که) این راه راست (و درست) است.

۱- چرا تنها خداوند را باید عبادت کرد؟ چون بندگی خداوند تنها راه برای کمال انسان است همچنین خودش نیز مدبر و هدایت کننده انسان به سوی آن کمال است

۲- چرا خداوند بندگی خود را، راه راست و درست زندگی بیان کرده است؟

فرداد ۹۸ تهری

راه درست زندگی یا همان صراط مستقیم عبادت خداوند است.

شهریور ۹۸ انسانی توحید عملی دارای دو بعد: فردی و اجتماعی است که به تبیین هر یک می پردازیم:

الف) بعد فردی توحید عملی و ثمرات آن: هرکسی در زندگی خود از فرمان های خدا

اطاعت کند، گام در مسیر توحید عملی گذاشته است. چنین فردی می کوشد تمایلات درونی، تصمیم ها و فعالیت های خود را در جهت خواست و رضایت الهی قرار دهد؛ مثلاً در انتخاب همسر، شغل، دوست، در چگونگی تحصیل، تفریح، ورزش و حتی در انتخاب نوع پوشش و به طور کلی در تمام برنامه های روزانه خود خدا را در نظر می گیرد و تلاش می کند از دایره فرمان های او خارج نشود.^۹

^{۱۰} (از نظر انسان موحد هیچ حادثه ای در عالم بی حکمت نیست، گرچه حکمت آن را نداند. از همین رو

موحد واقعی همواره انسانی امیدوار است. در مقابل سختی ها و مشکلات، صبور و استوار است و آنها را زمینه موفقیت های آینده اش قرار می دهد. باور انسان موحد دارد که دشواری های زندگی نشانه بی مهری

خداوند نیست، بلکه بستری برای رشد و شکوفایی اوست. دی ۹۸ انسانی

۸. کسی که در زندگی خود، از فرمان خدا اطاعت کند، به مراتبی از توحید رسیده است.

پاسخ: عملی شهریور ۹۸ انسانی

۹. بعد فردی توحید عملی را توضیح دهید و ثمرات آن را بنویسید

۱۰. برای یک انسان موحد جهان چگونه معنایی دارد؟

۱۱. شخصیت ثابت و پایدار داشتن انسان موحد و برخورداری وی از آرامش روحی معلول و نتیجه چه چیزی است؟

پاسخ: نتیجه ی تنظیم زندگی خود بر اساس رضایت الهی و پیرو فرمانهای او بودن است.

۱۲. ویژگی های انسان موحد را بنویسید؟

سر ارادت ما و آستان حضرت دوست
نظیر دوست ندیدم، اگرچه از مه و مهر
پیام کلی آیه: ثمرات توحید عملی در بعد فردی
که هر چه بر سر ما می رود ارادت اوست
نهادم آینه ها در مقابل رخ دوست^۱

۱۲ (انسان موحد، چون زندگی خود را بر اساس رضایت خداوند تنظیم کرده و پیرو فرمانهای اوست،

شخصیتی ثابت و پایدار دارد و برخوردار از آرامش روحی است. **فردار ۹۹ انسانی**

انسان موحد، موجودات جهان را مخلوق خدا می بیند و می داند که خداوند او را در برابرشان مسئول قرار داده است) **برهمن اساس امام علی علیه السلام به مردم زمان خود و همه مردمی که به خدا ایمان دارند می فرماید:**

«تقوای الهی پیشه کنید؛ هم در مورد بندگان خدا، هم در مورد شهرها و آبادی ها؛ چرا که شما در برابر همه اینها حتی سرزمین ها و چهارپایان مسئولید. خدا را اطاعت کنید و از عصیان او بپرهیزید.»^۲

پیام کلی آیه: ثمرات توحید عملی در بعد فردی

خودارزیابی

با تفکر در رفتارهای خود، بررسی کنید که تا چه اندازه ویژگی های توحید فردی در شما وجود دارد.

در مقابل^{۱۵} اگر کسی دل به هوای نفس (بت درون) سپرده و او را معبود خود قرار دهد و اوامرش را

به فرمان های خداوند ترجیح دهد یا در پی کسب رضایت قدرت های مادی و طاغوت ها (بت های بیرون)

برآید، چنین شخصی گرفتار **شُرک عملی** شده است. **شهریور ۹۸ تهرمی و فردار ۹۹ انسانی**

پیام کلی آیه: ثمرات شرک عملی در بعد فردی

أَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ
أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكَيْلًا^۳
آیا دیدی آن کسی را که هوای نفس خود را معبود خود گرفت،
آیا تو ضامن او می باشی [و به دفاع از او برمی خیزی]؟

۱۶ (تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان پذیری از طاغوت باعث می شود شخص، درونی ناآرام و

شخصیتی ناپایدار داشته باشد؛ زیرا از یک سو هوای نفس وی هر روز خواسته جدیدی جلوی روی او

۱۳. به چه علت امام علی (ع) مردم را به تقوا در مورد شهرها و بندگان خدا توصیه می کند؟

پاسخ: زیرا انسان در برابر همه اینها حتی سرزمین ها و چهارپایان و مسئول است.

۱۴. بت درون و بت بیرون کدامند؟ پاسخ: بت درون همان هوای نفس و بت بیرون قدرت های مادی و طاغوت است.

۱۵. چه کسی گرفتار شرک عملی شده است؟

۱۶. تسلیم شدن در برابر بت درون امیال نفسانی و بت بیرون طاغوت چه پیامدهایی به دنبال دارد؟

۱۷. بعد اجتماعی توحید عملی به چه معناست؟

۱۸. در چه صورت یک نظام اجتماعی، توحیدی است؟ فرداد ۹۸ تهرمی

۱۹. در یک نظام اجتماعی توحیدی آیا توحیدی بودن رکن سیاسی آن کافی است توضیح دهید؟

قرار می‌دهد و از سوی دیگر، قدرت‌های مادی که هر روز رنگ عوض می‌کنند او را به بردگی جدیدی می‌کشاند. ۱۶

پيام کلی آیه : اشاره به شرک عملی در بعد فردی

تدبر در قرآن (۲)

با توجه به آیه زیر به سؤالات پاسخ دهید :

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ^۱

اشاره به افرادی که فقط عبادت مقطعی در هنگام وسعت روزی دارند

از مردم کسی هست که خدا را بر یک جانب و کناره‌ای [تنها به زبان و هنگام وسعت و آسودگی] عبادت و بندگی می‌کند،

پس اگر خیری به او رسد، دلش به آن آرام می‌گیرد

و اگر بلائی به او رسد، از خدا رویگردان می‌شود.

او در دنیا و آخرت، [هر دو]، زیان می‌بیند.

این همان زیان آشکار است.

فَإِنِ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ

وَإِنِ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ عِلْتًا

خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ مَعْلُولٌ

ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ^۲ مَعْلُولٌ

۱- پرستشی که از روی ایمان باشد با پرستشی که از روی تردید باشد چه تفاوتی دارد؟

۲- چرا برخی انسان‌ها در برابر هر خیر و شری که به آنها می‌رسد دو روش متفاوت پیش می‌گیرند؟ به دلیل اینکه ایمان عده‌ای فقط زبانی (و برای کسب منفعت) است و قلبی و خالصانه نیست

تعبیر

زیان آشکار در

وصف افرادیست

که با دیدن

زیانی از خدا

رویگردان

می‌شوند.

ب) بُعد اجتماعی توحید عملی و ثمرات آن: بُعد اجتماعی توحید به معنای قرار گرفتن همه

ارکان یک جامعه در جهت خداوند و اطاعت همه جانبه از اوست. مهم‌ترین رکن یک جامعه حکومت

آن است. (وقتی یک جامعه توحیدی است که حاکم آن بر اساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد و

همان شرایطی را که خداوند برای حاکم تعیین کرده است دارا باشد و بکوشد قوانین الهی را در جامعه

به اجرا درآورد.) ۱۸

۱۹ (یک جامعه، علاوه بر رکن سیاسی، دارای ارکان دیگری مانند اقتصاد و فرهنگ نیز هست. جامعه‌ای

۱- کلمه (حرف) به معنای طرف، لبه، جانب و کناره هر چیزی است. «علی حرفی» اشاره به این دارد که بعضی از مردم برطرف و کناره‌دین و ایمان ایستاده‌اند و در متن ایمان و اسلام قرار ندارند؛ روشن است کسانی که در لبه چیزی قرار گرفته‌اند در آن چیز مستقر و پا بر جا نیستند و با تکان مختصری از مسیر خارج می‌شوند. عبادت افراد مورد نظر مقطعی است، نه همیشگی؛ وقتی خیری به آنها می‌رسد عابدند و هنگامی که شری به آنها می‌رسد، از خدا رویگردان می‌شوند.

۲- سوره حج، آیه ۱۱. پاسخ سوال ۱ تدبر در قرآن:

پرستشی از روی ایمان در سختی‌های زندگی نیز پایدار است و آن سختی‌ها را آزمایش

خداوند می‌داند اما پرستش از روی تردید فقط در ایام خوشی هاست و با سختی‌ها از

خدا رویگردان می‌شود.

که در مسیر توحید اجتماعی حرکت می کند، اقتصاد و فرهنگ و سایر ابعاد و ارکان آن نیز به سوی اجرای فرمان های خدای یگانه پیش می رود و به صورت جامعه ای عدالت گستر در می آید. ^{۱۹}

۲۰ (جامعه توحیدی، حکومت کسانی را که خداوند به آنها حق حکومت نداده است نمی پذیرد، با آنان که نسبت به خداوند و مسلمانان دشمنی می ورزند، دوستی نمی کند، با ظالمان مبارزه می کند، بنابه فرمان خداوند، از محرومان و مستضعفان حمایت می کند) ^{۲۰} و به این سخن خداوند گوش فرامی دهد که فرموده است:

دی ۹۸ تهری

یا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا	یا کسانی که ایمان آورده اید
لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ	دشمن من و دشمن خودتان را دوست نگیرید،
تَلْقَوْنَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ	[به گونه ای که] با آنان مهربانی کنید.
وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ... ۱	حال آنکه آنان به دین حقی که برای شما آمده است، کفر ورزیده اند...

معلول }
علت }
پیام کلی آیه: اشاره به شرک عملی در بعد اجتماعی

ارتباط دوسویۀ توحید فردی و اجتماعی

۲۱ (میان بُعد فردی و بُعد اجتماعی توحید رابطه متقابل وجود دارد. هر قدر که مردم یک جامعه به سوی توحید حرکت کنند ارکان جامعه نیز بیشتر رنگ توحیدی به خود می گیرد؛ همان طور که هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشد، زمینه برای رشد انسان ها و حرکت به سوی خداوند و زندگی موحدانه آسان تر می گردد.) ^{۲۱}

۲۲ (از این رو، اگر قرار باشد همه فقط خواسته ها و تمایلات دنیوی خود را دنبال کنند و تنها منافع خود را محور فعالیت اجتماعی قرار دهند و اهل ایثار و تعاون و خیر رساندن به دیگران نباشند، تفرقه و تضاد جامعه را فرا می گیرد و امکان رشد و تعالی از بین می رود.) ^{۲۲} (در ^{۲۳} ~~این~~ جامعه ای، ^{۲۳} روز به روز انسان های ستمگر قدرت بیشتری پیدا می کنند و دیگران را در خدمت امیال خود به کار می گیرند.) ^{۲۳} در نتیجه، دیگر سخنی از حاکمیت خداوند و فرمان های او نیست، بلکه سخن از حاکمیت طاغوت و دستورهای اوست.^۲

۲۱. ارتباط میان توحید فردی و توحید اجتماعی را شرح دهید. فرورد ۹۹ تهری

۲۲. چه زمانی تفرقه و تضاد جامعه را فرا می گیرد و امکان رشد و تعالی از بین می رود؟

۲۳. چه زمانی در یک جامعه توحیدی سخن از خداوند نیست بلکه سخن از حاکمیت طاغوت است؟

دانش تکمیلی

ممکن است کسی بپرسد: چرا با وجود آنکه کشور ما براساس قوانین اسلامی اداره می شود در ابعاد مختلف اقتصادی و فرهنگی با معیارهای جامعه توحیدی فاصله دارد؟
برای دریافت پاسخ این سؤال به وبگاه گروه قرآن و معارف اسلامی به نشانی <http://quran-dept.talif.sch.ir> بخش «دانش تکمیلی»، مراجعه کنید.

توحید و شرک در جهان امروز

توحید روح و محور زندگی دینی و **شرک** روح و محور زندگی ضد دینی است. تا اینجا مراتب و ابعاد توحید را شناخته ایم. اکنون می خواهیم بینیم زندگی انسان عصر حاضر تا چه اندازه توحیدی است و کدام یک از مراتب توحید در آن بیشتر مورد غفلت قرار گرفته است. ^{۲۴} منظور ما از انسان عصر حاضر تمام افراد جامعه نیست، بلکه جو حاکم بر اکثریت افراد است، نه تک تک افراد. ^{۲۴} می دانیم که جوامع بشری، امروز از نظر صنعت و فناوری پیشرفت فراوانی کرده اند و این جوامع را نمی توان از این جهت با جوامع گذشته مقایسه کرد. همچنین انسان امروز کمتر از بت پرستان قبل از اسلام، که بیش از ۳۶۰ بت را می پرستیدند،^۱ به دنبال این قبیل بت پرستی هاست. بنابراین، جای طرح این سؤال هست که آیا انسان و جوامع بشری به سوی زندگی توحیدی حرکت می کنند؟ در ابتدا به نظر می رسد که امروزه کمتر کسی گرفتار شرک باشد و از این جهت نیز بشر در مسیر پیشرفت می باشد، اما یک واقعیت تلخ در اینجا وجود دارد و آن ^{۲۵} (خیر- گرچه شرک در قالب بت و مانند آن در میان بیشتر جوامع امروزی وجود ندارد، اما انواع دیگری از شرک که بسیار پیچیده تر از شرک قدیم است، در میان بشر به چشم می خورد) ^{۲۵} که خوب است به آنها توجه کنیم و برای دوری از آنها تلاش نماییم؛ از جمله اینکه:

^{۲۶} ۱- امروزه، بسیاری از انسانها، جهان خلقت را ملک خود تلقی می کنند و بدون توجه ^{۲۷} به نظر مالک حقیقی آن، یعنی خدا، هرگونه که بخواهند در این جهان تصرف می کنند. این افراد و جوامع، در واقع خود را مالک و ولی و پرورش دهنده (رب) جهان می پندارند ^{۲۶} که از جمله پیامدهای ^{۲۸} آن (تخریب محیط زیست، آلوده شدن طبیعت، پیدا شدن جوامع بسیار فقیر در کنار جوامع بسیار ثروتمند) ^{۲۸} و مانند آنهاست. برخی از این انسانها، مانند فرعون که «أَنَا رَبُّكُمْ الْأَعْلَى»^۲

۲۶. دو نمونه از شرک های پیچیده ی جوامع امروزی را ذکر کنید؟

۲۷. از انواع شرک در جهان امروز اعتقاد بسیاری از انسانها به مالکیت جهان است آن را توضیح دهید؟

۲۹. عبارت قرآنی « انا ربکم الاعلیٰ » از زبان چه کسی است و به کدام شرک اشاره دارد؟ پاسخ: فرعون - شرک در ربوبیت

۳۰. چرا برخی انسان ها که به امور دنیوی سرگرمند خدا را فراموش کرده و خداوند در قلبشان جایگاهی ندارد؟

می گفت و خود را پروردگار بزرگ مردم معرفی می کرد؛ خود را مالک دیگر جوامع می پندارند و برای آنها تصمیم گیری می کنند.

۲۶ (۲) - بسیاری از انسان ها چنان به امور دنیوی سرگرم شده اند که خدا را فراموش کرده و خداوند در قلب آنها جایگاهی ندارد (زینت دنیا و لذات و شهوات چنان در دلشان فزونی یافته که جایی برای خلوت انس با خدا و درک معنویت نیایش با پروردگار باقی نگذاشته است. ^{۳۰} گویی هوی و هوس و آنچه و آن کس که آنان را به هوس هایشان می رساند، بت و معبودشان شده و آنها را همچون خدا می پرستند؛ و از ابزارهای جدید مانند سینما، تلویزیون، ماهواره، اینترنت و سایر رسانه ها در این راه بهره می گیرند و یکسره از خدا و آخرت غافل شده اند) ^{۳۰}

۳۱. به نظر شما وظیفه ما در مقابل وضع موجود چیست و چگونه می توانیم به اصلاح جامعه امروزی

اقدام کنیم؟ پاسخ: قدم اول در این راه شناخت وضع موجود و بت پرستی نوین است قرآن کریم معیار های شرک و توحید را به گفته و ما باید تلاش کنیم زندگی فردی و اجتماعی مان را بر اساس این معیارها تنظیم کنیم.

تحلیل و بررسی

- درباره این سؤال ها فکر کنید و در صورت نیاز با دبیر خود مشورت کرده و پاسخی برای هریک تهیه نمایید؛ سپس نتیجه تحلیل و بررسی خود را در کلاس ارائه کنید.
- آیا به طور کلی انسان امروزی بیش از گذشته به یاد خداست؟
 - آیا مردم در انتخاب نوع پوشش، غذا، تفریح، مشاهده فیلم، مطالعه کتاب، ورود به سایت های اینترنتی و شبکه های اجتماعی حلال و حرام الهی را مراعات می کنند؟
 - آیا بشر امروز اصولاً به دنبال یادگیری تکالیف الهی خود است؟
 - الگوهای بشر امروزی چگونه اند؟ آیا الگوهایی هستند که سبک زندگی آنها مورد پسند و رضایت خداوند باشد؟
 - به نظر شما چگونه می توان مظاهر شرک را از جامعه دور کرد و مظاهر توحید را تقویت نمود؟

۱- از نگاه قرآن، دنیا بد نیست و ما اجازه نداریم با بدبینی به آن نگاه کنیم؛ آنچه بد است این است که همه هم و غم ما دنیا شود و به همین زندگی دنیوی بسنده کنیم و هدف نهایی خود را دنیا قرار دهیم و از امور معنوی و جهان آخرت غافل شویم. به عبارت دیگر، دنیا بد نیست، فقط کم است و حیف است که انسان با آن همه ظرفیت ها، به کم قانع شود؛ آدمی برای زندگی هفتاد سال نیست. (برگرفته از کتاب حکمت ها و اندرزهای شهید مطهری، فصل نظر دین درباره دنیا).

آیا می‌توان تنها به جنبه فردی توحید عملی معتقد بود ولی جنبه اجتماعی آن را قبول نداشت؟

خیر زیرا انسان موحد برای انجام دستورات خداوند باید در محیط و جامعه ای سالم زندگی کند همچنین برخی احکام اجتماعی اسلام مانند امر به معروف و نهی از منکر نشان می‌دهد که انسان موحد نمی‌تواند نسبت به جامعه ی خود بی تفاوت باشد.

قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ﴿١١﴾ وَ
 أُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٢﴾ قُلْ إِنِّي أَخَافُ
 إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٣﴾ قُلِ اللَّهُ أَعْبُدُ
 مُخْلِصًا لَهُ دِينِي ﴿١٤﴾ فَاعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِهِ ۗ قُلْ
 إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَ أَهْلِيهِمْ يَوْمَ
 الْقِيَامَةِ أَلَا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ﴿١٥﴾ لَهُمْ مِنْ
 فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَ مِنْ تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ذَلِكَ يُخَوِّفُ
 اللَّهَ بِهِ عِبَادَهُ ۗ يَا عِبَادِ فَاتَّقُونِ ﴿١٦﴾ وَ الَّذِينَ اجْتَنَبُوا
 الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَ أَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَىٰ
 فَبَشِّرْ عِبَادِ ﴿١٧﴾ الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ
 أَحْسَنَهُ أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ وَ أُولَئِكَ هُمْ أُولُوا
 الْأَلْبَابِ ﴿١٨﴾ أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ أَفَأَنْتَ
 تُنقِذُ مَنْ فِي النَّارِ ﴿١٩﴾ لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ
 غُرَفٌ مِنْ فَوْقِهَا غُرَفٌ مَبْنِيَّةٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
 وَ عَدَّ اللَّهُ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ الْمِيعَادَ ﴿٢٠﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ
 السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ يَنَابِيعَ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ
 زَرْعًا مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَجْعَلُهُ
 حُطَامًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا لِأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿٢١﴾